

ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE
ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

INVESTITOR: SZR BATO-H ROŽAJE

PROSTOR: NADSTREŠNICA - AUTO PERIONICA I PRANJE TEPIHA
(Montažni objekat)

LOKACIJA: Kat.parcela br.1137/17, KO ROŽAJE, opština Rožaje

DOKUMENTACIJA ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata (Sl.list CG br. 019/19 od 29.03.2019.godine).

Nosilac projekta: SZR BATO-H ROŽAJE

Projekat: NADSTREŠNICA - AUTO PERIONICA I
PRANJE TEPIHA

Lokaciji: Kat.parcela br.1137/17, KO Rožaje II, opština Rožaje

Septembar 2024.godine

SADRŽAJ

1. Opšte informacije	4
1.1. Podaci o nosiocu poslovanja.....	4
1.2. Glavni podaci o poslovanju.....	4
1.3. Opšti podaci.....	5
2. Opis lokacije projekta	6
2.1. Postojeće korišćenje zemljišta.....	7
2.2. Relativan obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa	7
2.2.1. Klima	8
3. Karakteristike projekta	10
3.5. Protivpožarna zaštita	10
3.6. Moguće kulminiranje sa efektima drugih objekata.....	10
3.7. Korišćenje prirodnih resursa i energije	11
3.8. Stvaranje otpada	11
3.9. Zagađivanje i izazivanje neprijatnih mirisa, emisije u vazduhu.....	11
3.9.1. Ispuštanje u vodotoke	12
3.9.2. Odlaganje na zemljište	12
3.9.3. Buka, vibracije, toplota i zračenje.....	12
3.10. Rizik nastanka udesa (akcidenta), posebno u pogledu supstanci koje se koriste	13
3.11. Rizik za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo).....	14
4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu	14
5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu	17

1. Opšte informacije

1.1. Podaci o nosiocu poslovanja

Tabela 1.1. Podaci o nosiocu poslovanja

Nosilac projekta:	SZR BATO-H
Odgovorno lice:	IZEDIN HODŽIĆ
Kontakt osoba:	IZEDIN HODŽIĆ
Telefon:	+38269882163
e-mail:	doobato2@gmail.com

1.2. Glavni podaci o poslovanju

Tabela 1.2. Glavni podaci o poslovanju

Objekat:	NADSTREŠNICA-Auto perionica i pranje tepiha
Skraćeni naziv:	/
Lokacija:	Kat.parcela br.1137/17, KO ROŽAJE II, Rožaje
Adresa:	Opština Rožaje

Slika 1.1: Prikaz prostora za pranje vozila

TEHNIČKI OPIS MONTAŽNOG OBJEKTA ZA PRANJE VOZILA I TEPIHA

1. Opšti podaci

Namjena objekta: Montažni objekat za pranje vozila i tepiha

Lokacija: Katastarska parcela br. 1137/17, KO Rožaje II, opština Rožaje

Površina objekta: Ukupna površina objekta sastoji se od dvije radne zone:

Zona za pranje vozila (uključujući prostor za odmor radnika): 5,5 m x 14 m = 77 m²

Zona za odmor radnika unutar ove površine: 17 m²

Zona za pranje tepiha: 19 m x 5 m = 95 m²

Visina objekta: 3.5 m

2. Opis montažnog objekta

Montažni objekat podijeljen je na dvije glavne radne zone: prva zona za pranje vozila koja uključuje i prostor za odmor radnika (77 m²), i druga zona za pranje tepiha (95 m²). Prostor za odmor radnika površine 17 m² nalazi se unutar dijela predviđenog za pranje vozila. Konstrukcija objekta izvedena je od čelika, sa limom i mrežom umjesto klasičnih zidova, što omogućava dobru ventilaciju i optimalne uslove za rad.

3. Konstrukcija objekta

Čelična konstrukcija: Nosiva konstrukcija je od čeličnih profila povezanih vijčanim spojevima. Čelični elementi su zaštićeni antikorozivnim premazom radi zaštite od atmosferskih uticaja.

Krovna konstrukcija: Krov objekta je blago nagnut i prekriven limom, što omogućava efikasan odvod vode.

Zidovi i pregrade: Zidovi su od lima i mreže, što omogućava prirodnu ventilaciju unutar radnih zona.

4. Instalacije

Vodovodne instalacije: Objekat je priključen na lokalni vodovodni sistem, sa zasebnim priključcima za pranje vozila i tepiha.

Kanalizacione instalacije: Sistem podnih slivnika sakuplja otpadnu vodu iz obje radne zone, koja se preusmjerava u taložnik i prečišćava prije ispuštanja u kanalizaciju.

Elektroinstalacije: Elektroinstalacije uključuju voodootporne utičnice i prekidače, kao i rasvjetna tijela otporna na vlagu.

5. Završi radovi

Podovi: Podovi u radnim zonama su betonski, sa protukliznom završnom obradom, dok slivnici omogućavaju efikasan odvod vode.

Fasada: Zidovi od lima i mreže pružaju zaštitu i dobru ventilaciju.

Prostor za odmor radnika: Zasebni prostor unutar zone za pranje vozila (17 m²) je jednostavno uređen, sa osnovnom opremom za odmor.

6. Pristup objektu i uređenje parcele

Pristup je omogućen direktno sa glavne saobraćajnice. Parcela je uređena sa betonskim ili asfaltnim prilazom i parking prostorom. Odvod atmosferskih voda riješen je slivnicima i kanalskim sistemom.

7. Zaključak

Ovaj montažni objekat projektovan je sa funkcionalnim prostorima za pranje vozila i tepiha, uz dodatni prostor za odmor radnika. Konstrukcija objekta omogućava jednostavno održavanje, efikasan rad, i odgovara svim tehničkim zahtjevima za siguran i udoban rad.

1.3. Opšti podaci

Uticaj praonica za auta i tepihe na životnu sredinu i mogućnosti za unapređenje

Praonice za auta i tepihe predstavljaju važan segment uslužne industrije i obezbeđuju održavanje higijene vozila, što je od značaja za sigurnost saobraćaja i očuvanje vrednosti automobila. Istovremeno, kao i svaki poslovni objekat, praonice za auta imaju uticaj na životnu sredinu. U ovom elaboratu će biti predstavljeni različiti aspekti tog uticaja, kao i mogući koraci za smanjenje potencijalnih negativnih efekata.

1. Potrošnja vode

Praonice za auta i tepihe koriste značajne količine vode tokom pranja vozila. Na primer, ručne praonice mogu potrošiti između 100 i 300 litara vode po vozilu, dok automatske praonice obično troše manje zbog optimizovanih sistema za prskanje i reciklažu vode. Ova potrošnja može biti značajna u područjima gde su vodni resursi ograničeni.

Rešenja za smanjenje potrošnje vode:

Sistemi za reciklažu vode: Mnoge moderne praonice za auta i tepihe koriste sisteme za reciklažu vode koji omogućavaju ponovno korišćenje otpadnih voda nakon što su prošle kroz proces filtracije i prečišćavanja. Ovi sistemi mogu smanjiti potrošnju vode i do 80%.
Efikasne mlaznice i oprema: Korišćenje visokopritisnih mlaznica i efikasnih uređaja za pranje može pomoći u smanjenju količine vode potrebne za pranje vozila.

2. Upravljanje otpadnim vodama

Voda koja izlazi iz praonica za auta i tepihe može sadržati razne zagađivače, uključujući ulje, mast, hemikalije i sitne čestice sa vozila. Ukoliko se otpadna voda ne tretira pravilno, može doći do zagađenja lokalnih vodotoka i zemljišta.

Rešenja za pravilno upravljanje otpadnim vodama:

Sistemi za prečišćavanje otpadnih voda: Implementacija sistema za prečišćavanje otpadnih voda, kao što su separatori ulja i peska, može pomoći u uklanjanju štetnih materijala iz vode pre nego što ona bude puštena u kanalizaciju ili lokalne vodotoke.

Redovno održavanje: Redovno održavanje sistema za prečišćavanje otpadnih voda osigurava njihovu efikasnost i smanjuje rizik od zagađenja.

3. Upotreba deterdženata i hemikalija

Deterdženti i hemikalije korišćeni u praonicama za auta igraju ključnu ulogu u uklanjanju prljavštine i masti s vozila, ali mogu sadržati komponente koje su potencijalno štetne za životnu sredinu.

Rešenja za smanjenje negativnog uticaja hemikalija:

Ekološki prihvatljivi proizvodi: Korišćenje biorazgradivih i ekološki prihvatljivih deterdženata smanjuje rizik od zagađenja i olakšava tretman otpadnih voda.

Precizno doziranje: Korišćenje sistema za precizno doziranje hemikalija može smanjiti količinu potrebnih deterdženata i hemikalija, što direktno smanjuje njihov uticaj na životnu sredinu.

4. Potrošnja energije

Automatske praonice za auta često koriste energiju za pogon mašina, zagrevanje vode i osvetljenje. Efikasnost energetske sistema može značajno uticati na ukupni ekološki otisak praonice.

Rešenja za efikasno korišćenje energije:

Korišćenje energetske efikasne opreme: Investicija u energetske efikasne mašine i uređaje može smanjiti ukupnu potrošnju energije.

Upotreba obnovljivih izvora energije: Instalacija solarnih panela ili drugih izvora obnovljive energije može doprineti smanjenju emisija ugljen-dioksida i dugoročno smanjiti operativne troškove.

5. Otpaci i upravljanje otpadom

Pored otpadnih voda, praonice za auta mogu generisati i druge vrste otpada, poput filtera, starih krpa, plastičnih boca od deterdženata i drugih materijala. Nepravilno upravljanje ovim otpadom može dovesti do dodatnog zagađenja životne sredine.

Rešenja za upravljanje otpadom:

Reciklaža i ponovna upotreba: Implementacija programa reciklaže i ponovne upotrebe za sve moguće materijale (npr. plastične boce, metalni delovi) može značajno smanjiti količinu otpada koji završava na deponijama.

Upotreba višekratnih materijala: Zamena jednokratnih materijala višekratnim (npr. krpe koje se mogu prati umesto papirnih ubrusa) može smanjiti ukupnu količinu otpada.

Zaključak

Praonice za auta i tepihe su neophodan deo modernog društva, obezbeđujući važne usluge vlasnicima vozila i stanovanja. Međutim, kao i svaki poslovni proces, i one imaju određeni uticaj na životnu sredinu. Ključ za smanjenje ovog uticaja leži u primeni ekološki održivih praksi i tehnologija.

Implementacija sistema za reciklažu vode, korišćenje ekološki prihvatljivih deterdženata, efikasno upravljanje otpadom i optimizacija potrošnje energije mogu značajno smanjiti ekološki otisak praonica za auta. Ove mere ne samo da doprinose očuvanju životne sredine, već mogu doneti i finansijske uštede kroz smanjenje potrošnje resursa i povećanje efikasnosti poslovanja.

Praonice koje ulažu u ove održive prakse ne samo da će zadovoljiti regulatorne zahteve i očekivanja zajednice, već će i izgraditi reputaciju odgovornih i ekološki osvešćenih preduzeća, što može doprineti njihovom dugoročnom uspehu.

2. Opis lokacije

Predmetnu lokaciju čini katastarska parcela br.1137/17, KO ROŽAJE II, opština Rožaje, opština Rožaje. Ukupna površina katastarske parcele je 868,54 m².

Parcela je u vlasništvu investitora.

Oko predmetne lokacije nalaze se takođe poslovni objekti nekadašnje fabrike "Gornji Ibar", ali i objekti administracije i poslovanja koji funkcionišu. Na sjeverozapadnoj strani parcele prolazi gradska ulica, tj na oko 10m od boksova za pranje vozila aktuelna parcela graniči sa putnim pojasom.

Na predmetnoj lokaciji nisu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta. Obaveza Nosioca projekta je da ukoliko prilikom izvođenja radova naiđe na ostatke materijalnih i kulturnih dobara obustavi radove i o tome obavjesti nadležni organ za zaštitu spomenika i kulturnih dobara.

Slika 2.1: Granica parcele 1137/17(izvor: Geoportal CG)

2.1. Postojeće korišćenje zemljišta

Na lokaciji ima više objekata. Teren lokacije je ravna asfaltirane površine sa dominacijom zeljaste vegetacije po obodu parcele.

Slika 2.2: Širi prikaz lokacije objekta (izvor: Geoportal CG)

2.2. Relativan obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

U zoni lokacije, kao ni u njenoj blizini nema područja koja su zaštićena kada su u pitanju kulturna i prirodna dobra, kao ni zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta. Na predmetnoj lokaciji nema močvarnih djelova, površinskih vodenih tokova, ni šumskih površina. Ova lokacija ne pripada zaštićenom području u bilo kom pogledu.

2.2.1. Klima

Po geografskom položaju, razvijenosti reljefa i nadmorskoj visini, ovo područje pripada kontinentalnom tipu klime sa izrazitim planinskim odlikama. Zbog visokih planina koje ga okružuju, rožajsko područje ima pomalo specifičnu, modifikovanu planinsku klimu—mali broj dana sa vjetrovima smanjene jačine, smanjenu oblačnost i rijetku maglovitost. U centralnom dijelu je relativno mala količina padavina, ali na visokim planinama (Hajla, Žljeb, Štedim i dr.) izručuju se velike količine vodenog taloga i sniježni pokrivač koji se dugo zadržava.

U Rožajama prosječna godišnja visina padavina iznosi oko 900 mm. Najveću količinu padavina ima mjesec maj—111,3 mm, a najmanju avgust 49,4 mm. Srednja godišnja relativna vlažnost vazduha iznosi 77,3 %.. Najveća je u mjesecu januaru – 87,4 %, a najmanja u avgustu – 70,7 %. Planine Hajla i Štedim po količini padavina bliže su susjednoj planini Rusoliji nego naselju Rožaje, a ova obiluje sa velikim količinama padavina naročito zimi – kojih prosječno godišnje ima preko 2000mm.

Ljeta su srednje dužine, osim na visokim planinama, gdje su kratka i svježja. Suva su i sunčana sa smanjenim obimom padavina, sa dnevnim visokim temperaturama vazduha i svježim i prohladnim noćima. Zime su duge i hladne naročito na planinama, sa dosta velikim sniježnim pokrivačem, koji se dugo zadržava. Područje u prosjeku ima veliki broj sunčanih dana, malu oblačnost i rijetke su magle. Stoga je opšta ocjena da klimatske prilike u ovom području izuzetno pogoduju razvoju turizma.

Rožajsko područje geografski se prostire između 42° i 45' I 42° I 59' sjeverne širine i 17° i 41' i 18° i 0' istočne geografske dužine. Nalazi se u sjevernom dijelu Crne Gore odnosno na tromeđi Srbije, Crne Gore i Kosova. Opština Rožaje se nalazi u sjeveroistočnom dijelu Crne Gore. Natkriljuju je crnogorske Prokletije, a u neposrednom susjedstvu su joj jugozapadna Srbija i Kosovo pa ovaj kraj predstavlja tromeđu.

Rožajsko područje ima razvijen reljef i visoku prosječnu nadmorsku visinu i kao takvo može se svrstati u visokoplaninske oblasti sa određenim specifičnostima. Sam grad nalazi se na 1006 m nadmorske visine. Okružuju ga planinski vijenac Smiljavice 1953 m, Hajle 2403 m, Štedima 2272 m i Žlijeba 2322 m.

Prema katalogu proizvođača, shodno EN 858-1 za klasu I (koalescentne separatore), sadržaj mineralnih ulja u prečišćenoj vodi manje je od 5 mg/l.

Uređenje terena

Uređenje i opremanje lokacije tretirano je u skladu sa uslovima lokacije, a prije svega slobodnim prostorom. Projektom je definisano opremanje zone zelenilom i urbanim mobilijarom. Oko projektnog objekta je planirano zasijati travu kako bi se dobila zelena površina. Materijalizacija parking mjesta se rade sa završnom obradom od otvorenih betonskih ploča, u kojima treba zasijati travu i dobiti zelenu površinu. Pejzažna arhitektura obuhvata ozelenjene žardinjere u okviru uređenja terena oko objekta. Sloj supstrata različite debljine nasipa se preko drenažnih kadica koje se postavljaju u dnu žardinjere. U žardinjerama veće dubine predviđena je sadnja drveća (*Quercus ilex Leccio*) minimalne visine 2,5 m. Sadnja drveća je predviđena na slobodnim zatravnjenim površinama parcele. Predlažu se sorte trava najpogodnije za uslove tople i suve klime. (npr. tip trave *SHADEMASTER*). Na predmetnoj lokaciji je predviđena sadnja stabala drveta Crnika ili česmina (*Quercus ilex*). Nakon potpune obrade zelenih površina, potrebna je intenzivna njega i održavanje, koje će pomoći sadnicama da se bolje i lakše prilagode novoj sredini, koja će obezbediti brz porast i biološki snažnu vegetaciju.

3.5. Protivpožarna zaštita

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posledice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara. Osnovni koncept svakog projektanta sadrži stav, da je u toku požara iz objekta najbitnije izvršiti blagovremenu i sigurnu evakuacija ugroženih osoba, a sam objekat tretirati u drugom planu, imajući u vidu da se on može obnoviti.

Objekti trebaju biti obezbijeđen sa S i CO₂ aparatima, kao i izvedenu hidrantsku mrežu.

3.6. Moguće kulminiranje sa efektima drugih objekata

Na bazi opisa projekta i analize mogućih uticaja konstatovano je da realizacija i eksploatacija projekta, neće imati veći uticaj na životnu sredinu. Što se tiče kumulativnog uticaja projekta sa drugim projektima na životnu sredinu kada je postojeće stanje u pitanju takođe neće biti izražen, imajući u vidu da uže okruženje lokacija objekta, nema značajnijih zagađivača životne sredine. Svi objekti koji se nalaze u okruženju lokacije nemaju većeg uticaja na

životnu sredinu, posebno kada se ima u vidu da se u njima ne odvijaju proizvodni procesi, tako da zajedno sa razmatranim projektom zajednički uticaj na životnu sredinu okolnog područja neće biti izražen.

3.7. Korišćenje prirodnih resursa i energije

Imajući u vidu namjenu lokacije u toku njihovog rada koristiće se električna energija (za rad različitih uređaja, osvjjetljenje, grijanje vode...) i voda za potrebe rada objekata, čija potrošnja isključivo zavisi od broja korisnika.

3.8. Stvaranje otpada

Otpad se javlja u fazi izgradnje i u fazi eksploatacije objekta.

Materijal od iskopa za temeljenje objekta, kao i sav građevinski otpad, koji će se javiti u fazi izgradnje objekata biće kontrolisano sakupljan, a nadležno preduzeće će ga redovno transportovati na za to predviđenu lokaciju.

Od strane radnika tokom izgradnje objekta generiše se određena količina komunalnog otpada.

Navedena vrsta otpada nakon privremenog skladištenja u kontejneru predaje se ovlašćenom komunalnom preduzeću.

U toku eksploatacije objekta, privremeno deponovanje smeća, do evakuacije na gradsku deponiju komunalnim vozilima, biće obezbijeđeno na sabirnom punktu koji će biti potpuno obezbijeđeni sa higijenskom zaštitom u tipiziranim posudama - kontejnerima.

Od otpadnih materija koje će nastati u toku funkcionisanja objekta sa stanovništva njihovog privremenog odlaganja značajna su otpadna ulja i lake tečnosti iz separatora, koje nastaju usled prečišćavanja vode od pranja garaže i od prečišćavanja vode iz kuhinje. Ove otpadne materije predstavljaju opasan otpad. Privremeno odlaganje biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. list CG " br. 64/11, 39/16).

3.9. Zagađivanje i izazivanje neprijatnih mirisa, emisije u vazduhu

Ispuštanje gasova na lokaciji nastaje usled rada mehanizacije u toku iskopa zemlje, odvoza iskopa i građevinskog otpada, kao i dovoza potrebnog građevinskog materijala.

Imajući u vidu da se djelatnost pranja izvodi u ograničenom vremenskom periodu, odnosno da su povremenog karaktera (parkiranje vozila), isti neće bitno uticati na zagađenje životne sredine.

U toku funkcionisanja posla na lokaciji gasovi mogu nastati usled kretanja vozila do lokacije i od lokacije, kao posledica rada motora na unutrašnje sagorijevanje. Izduvni gasovi se u osnovi sastoje od azotovih i ugljenikovih oksida. Pošto je vožnja motornih vozila kratkog vremenskog perioda to je i količina produkata sagorijevanja mala, tako da do većih zagađenja vazduha u okolini objekta neće doći.

3.9.1. Ispuštanje u vodotoke

Kako na samoj lokaciji nema površinskih vodotoka, za bilo kakvo direktno ispuštanje otpadnih materija u njih je faktički nemoguće.

Na udaljenosti od oko 170m od predmetne lokacije protiče rijeka Ibar.

Vodotoci su dovoljno udaljeni od direktnog uticaja, međutim svakako napominjemo da se dodatno obrati pažnja da se ne bi ugrozio biodiverzitet.

3.9.2. Odlaganje na zemljište

Tokom izvođenja i funkcionisanja projekta neće doći do promjene lokacije planiranog posla, i neće doći i do određenog uticaja na karakteristike pejzaža.

Usled neadekvatnog sakupljanja komunalnog otpada, tokom izvođenja i funkcionisanja projekta, može doći do incidentne situacije uglavnom u pogledu nagomilavanja otpada. Redovnim i urednim odvoženjem otpada, neće biti negativnog uticaja odlaganja na zemljište.

3.9.3. Buka, vibracije, toplota i zračenje

Buka

Buka je neželjeni a propratni dio svakodnevnog života. Pored negativnog efekta uznemiravanja buka može imati takođe i razorno dejstvo koje se ogleda u uništavanju materijalnih dobara i povrjeđivanju osjetljivih organa sluha. Najteži su slučajevi kada buka ošteti mehanizam koji je namijenjen za percepciju zvuka - ljudsko uho. Srednje vrijednosti nivoa buke u urbanim sredinama kreću se u granicama:

- u velikim gradovima od 65 do 75 dB (A)
- u malim gradovima od 62 do 71 dB (A)
- u seoskim naseljima od 45 do 62 dB (A)

U fazi funkcionisanja poslovanja vibracije neće biti prisutne.

Toplota i zračenje

Pri funkcionisanju projekta neće doći do emitovanja toplote, jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja.

Otpad

Čvrsti komunalni otpad će se stvarati, tokom funkcionisanja projekta, ali u malim količinama. Količina čvrstog komunalnog otpada u toku rada po jednom zaposlenom iznosi oko 0,5 kg/dan.

U toku funkcionisanja projekta količina čvrstog komunalnog otpada koji će se stvarati je individualan po automobilu.

Tretiranje čvrstog komunalnog otpada

Ovaj otpad se sakuplja u kontejner. Nosilac projekta će sa nadležnim privrednim društvom sklopiti ugovor o preuzimanju ove vrste otpada.

3.10. Rizik nastanka udesa (akcidenta), posebno u pogledu supstanci koje se koriste

Požar se može desiti slučajno, biti izazvan ljudskim faktorom, i može se pojaviti u bilo kojem dijelu predmetnog objekta. Razmjere, trajanje i posledice potencijalnog požara ne možemo unaprijed definisati ni procijeniti.

Do požara u objektu može doći iz više razloga: usled upotrebe otvorenog plamena, nepridržavanja preventivnih mjera tokom korišćenja alata i uređaja prilikom servisiranja mašina i raznih uređaja, prilikom neodgovarajućeg skladištenja materijala koji su skloni samozapaljenju. Čest uzrok izazivanja požara jesu kvarovi i oštećenja na elektro instalacijama. Najčešće usled: struje kratkog spoja, zagrijavanja elek. provodnika usled preopterećenja, nedozvoljenog pada napona, pojave visokog napona dodira, uticaja vlage i vode na elektroopremi, atmosferskog pražnjenja, slučajnog dodira dijelova pod naponom, statičkog elektriciteta i sl.

Kako je prethodno navedeno mjere zaštite od požara treba predviđeti, projektovati i dobiti saglasnot, tako da će se primjenom mjera pojava požara svesti na najmanju moguću mjeru.

3.11. Rizik za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo)

Funkcionisanje posla neće negativno uticati i predstavljati rizik za ljudsko zdravlje u koliko se budu poštovala sve procedure propisane Zakonom.

Značajan negativan uticaj na stanovništvo sa stanovišta sitnih zagađujućih čestica, ili izduvni gasova iz motora vozila, buke ili zagađenja vode ne treba očekivati.

U tom pogledu ne može doći do narušavanja ljudskog zdravlja kako na samoj lokaciji projekta tako i u njegovom užem i širem okruženju.

---

4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja poslovanja na životnu sredinu

Prema Pravilniku o bližem sadržaju dokumentacije koja se sprovodi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl. list CG”, br. 19/19), vrste i karakteristike mogućih uticaja poslovanja na životnu sredinu se razmatraju u odnosu na karakteristike lokacije i karakteristike posla, uzimajući u obzir uticaj projekta na faktore od značaja za procjenu uticaja kojima se utvrđuju, opisuju i vrednuju u svakom pojedinačnom slučaju, pri tome vodeći računa o:

- veličini i prostoru na koji poslovanje ima uticaj, kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje poslovanje može uticati,
- prirodi uticaja sa aspekta nivoa i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo,
- jačini i složenosti uticaja, - vjerovatnoći uticaja,
- kumulativnom uticaju sa uticajima drugih postojećih projekata,
- prekograničnoj prirodi uticaja i
- mogućnosti smanjivanja uticaja.

Sa aspekta prostora, uticaj eksploatacije prostora u Rožajama, na životnu sredinu biće lokalnog karaktera.

Prilikom realizacije djelatnosti do narušavanja kvaliteta vazduha može doći usled uticaja izduvnih gasova iz vozila koja će biti oprana, zatim uticaja lebdećih čestica (prašina) koje će se dizati.

Pošto se radi o povremenim radovima, procjenjuje se da izdvojene količine zagađujućih materija u toku rada neće izazvati negativan uticaj na kvalitet vazduha na lokaciji i njenom okruženju.

Uticaj eksploatacije na podzemne vode neće biti značajan, jer će se u toku eksploatacije objekta sanitarne vode odvoditi u gradsku fekalnu mrežu, dok će se vode od pranja garaža, koje mogu biti opterećene zemljom, pijeskom i lakim tečnostima od prisustva kola, prije upuštanja u gradsku atmosfersku kanalizaciju propuštaće se kroz separatore gdje će se vršiti njihovo prečišćavanje, odnosno taloženje zemlje i pijeska i odvajanje lakih tečnosti (goriva i ulja).

Uticaj realizacije projekta na zemljište ogleda se u trajnom zauzimanju zemljišta za realizaciju projekta. Imajući u vidu veličinu zahvata doći će do promjena topografije lokalnog terena.

Buka koja će se javiti na gradilištu u toku izgradnje predmetnog objekta, privremenog je karaktera sa najvećim stepenom prisutnosti na samoj lokaciji.

Površina predmetne lokacije sa stanovišta flore i faune u ekološkom smislu ne predstavlja prostor koji bi za nju bio od velikog značaja.

Sa aspekta jačine, negativni uticaji u toku izgradnje i eksploatacije objekta neće biti izraženi. Takođe, i sa aspekta vjerovatnoće pojava negativnih uticaja je mala. Izgradnja i eksploatacija objekta neće imati prekogranični uticaj. Na osnovu analize karakteristika postojeće lokacije, kao i karakteristika planiranih postupaka u okviru lokacije, preko mjera za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja moguće je smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu.

5. Opis mogućih značajnih uticaja poslovanja na životnu sredinu

Od značajnijih uticaja u toku realizacije i eksploatacije projekta nadstrešnice – auto perionice, opština Rožaje, na životnu sredinu treba izdvojiti trajno zauzimanje određene površine zemljišta za realizaciju projekta ali ne i izmjenu lokalne topografije, što ne može negativno uticati na promjenu slike predjela i identitet ove lokacije.

Nema izmjene vodnih tijela.

Tokom eksploatacije lokacije, usled rada motora doći će do emitovanja zagađujućih gasova, ali to će biti lokalnog karaktera. Neće biti ispuštanja opasnih i otrovnih materija. Neće dolaziti do ispuštanja u vazduh neprijatnih mirisa.

Prilikom eksploatacije parcele, usled rada mašina doći će do povećanja nivoa buke i vibracija, ali će ista biti takođe lokalnog karaktera samo na lokalitetu koji se koristi.

Emitovanja svjetlosti, toplotne energije i elektro-magnetnog zračenja neće biti.

Funkcionisanje posla neće prouzrokovati buku osim rada automobilskih motora koji dolaze i odlaze od lokacije, dok vibracija, emisije svjetlosne i toplotne energije kao ni elektromagnetno zračenja neće biti.

Imajući u vidu djelatnost prostora u toku njegovog funkcionisanja neće se izvršiti depozicija hemijskih i drugih materija koje bi mogle značajnije uticati na zagađenje zemljišta i podzemnih voda.

Prilikom funkcionisanja placa predviđeno je da se fekalne vode upuštaju u gradsku fekalnu kanalizaciju, dok se atmosferske vode sa parkinga i manipulativnih površina parcele, kao i vode od pranja, koje mogu biti onečišćene benzinom i motornim uljem preko separatora odvede u atmosfersku kanalizaciju.

Tokom izvođenja eventualnih građevinskih radova javiće se otpad, koji će biti uredno deponovan, shodno Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br.64/11, 39/16).

Tokom funkcionisanja objekta javljaće se komunalni otpad koji preuzima nadležno komunalno preduzeće.

Posao neće dovesti do većih socijalnih promjena u demografskom smislu i tradicionalnom načinu života.

Lokacija i njena okolina nije zaštićena po bilo kom segmentu, pa njena eksploatacija ne može prouzrokovati štetne posledice.

Shodno namjeni parcele, ne postoje faktori koji bi kumulativno sa iznesenim uticajima imali veće negativne posledice po životnu sredinu na ovoj lokaciji ili u njenoj blizini.

Posao će imati određeni uticaj na postojeću komunalnu infrastrukturu, koja se nalazi u okruženju lokacije, neće povećati postojeću potrošnju vode i električne energije, kao i protok saobraćaja i količinu otpada.

Uticaji na ostale segmente životne sredine kao

što su lokalno stanovništvo, klima i zaštićena prirodna i kulturna dobra neće biti značajan. Do negativnog uticaja u toku eksploatacije projekta na pojedine segmente životne sredine može doći u slučaju pojave akcidenta.

Do negativnog uticaja na kvalitet vazduha u toku eksploatacije može doći usled pojave požara. Međutim, imajući uvidu da se neće odvijati procesi koji koriste lakozapaljive i opasne supstance to je vjerovatnoća pojave požara mala.

Sa druge strane na parceli će biti ugrađen stabilni sistem za zaštitu od požara. Na stabilnost radnog prostora i instalacija negativan uticaj može imati pojava jakog zemljotresa. Područje predmetne lokacije pripada VIII stepenu MCS skale, zato izgradnja i eksploatacija parcele mora biti u skladu sa važećim propisima i principima za antiseizmičko projektovanje i građenje u skladu sa Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 64/17, 44/18, 63/18 i 11/19). Do negativnog uticaja na kvalitet zemljišta i podzemnih voda može doći usled procurivanja ulja i goriva iz vozila u toku eksploatacije prostora.

Ukoliko do toga dođe neophodno je zagađeno zemljište skinuti, skladištiti ga privremeno u zatvorena burad, u zaštićenom prostoru lokacije, shodno Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br.64/11, 39/16).